

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 2,488 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 215 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,273 คนจากทั้งหมด 215 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 330 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 358 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยใช้ประชากรจากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยกำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ได้แก่

ขนาดเล็ก 80 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 126 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน

1.2.2 ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 40 ของโรงเรียนแต่ละขนาดแต่ละอำเภอและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงจำนวนที่ต้องการ ในการวิจัยครั้งนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนเพียง 9 โรงเรียน ผู้วิจัยจึงเจาะจงใช้โรงเรียนขนาดใหญ่ทั้งหมด จึงได้โรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 91 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยใช้วิธีจับสลากแบบใส่คืนตามรายชื่อโรงเรียน แบ่งตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้

1.2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก 32 โรงเรียน

1.2.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง 50 โรงเรียน

1.2.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน

1.3 เจาะจงผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 1.2.2 ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งจะเป็นผู้บริหารรวม 91 คน

1.4 กำหนดครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 3) เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างง่าย โรงเรียนขนาดเล็กกำหนดครูผู้สอนโรงเรียนละ 2 คน และขนาดกลางกำหนดสุ่มครูผู้สอนโรงเรียนละ 3 คน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ กำหนดครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน ได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนจำนวน 268 คน ดังนี้

1.4.1 ขนาดเล็ก 64 คน

1.4.2 ขนาดกลาง 150 คน

1.4.3 ขนาดใหญ่ 54 คน

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งจะเป็นผู้บริหารโรงเรียน 91 คน และครูผู้สอน 268 คน

1.5 เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงกำหนดแยกโรงเรียนในแต่ละขนาดตามอำเภอทั้ง 8 อำเภอ โดยใช้เกณฑ์ การกำหนดจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่ม ร้อยละ 40 แต่เนื่องจากมีการปิดเศษจึงได้โรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่มแยกตามอำเภอและตามขนาดดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 3 - 4

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประชากร									กลุ่มตัวอย่าง								
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)
โซ่พิสัย	13	13	57	23	23	266	1	1	35	5	5	10	9	9	27	1	1	6
ปากคาด	7	7	38	11	11	136	0	0	0	3	3	6	4	4	12	0	0	0
เมืองบึงกาฬ	22	22	122	26	26	302	3	3	86	9	9	18	10	10	30	3	3	18
พรเจริญ	7	7	42	12	12	146	2	2	61	3	3	6	5	5	15	2	2	12
เซกา	15	15	66	28	28	379	1	1	41	6	6	12	11	11	33	1	1	6
บึงโขงหลง	7	7	38	10	10	144	1	1	20	3	3	6	4	4	12	1	1	6
ศรีวิไล	4	4	16	10	10	168	1	1	37	2	2	4	4	4	12	1	1	6
บุงคล้า	5	5	21	6	6	52	0	0	0	2	2	4	2	2	6	0	0	0
รวม	80	80	400	126	126	1,593	9	9	280	33	33	66	49	49	147	9	9	54

1.6 ดังนั้นจะได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 33 โรง มีกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 33 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 66 คน รวมทั้งสิ้น 99 คน

1.6.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 49 โรง มีกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 49 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 147 คน รวมทั้งสิ้น 196 คน

1.6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรง มีผู้บริหาร จำนวน 9 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 54 คน รวมทั้งสิ้น 63 คน

1.7 ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 358 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 91 คน และครูผู้สอน จำนวน 267 คน

ตาราง 4 รายละเอียดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายอำเภอดังนี้

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ไชยพิสัย	ขนาดเล็ก (5)					
	1.บ้านนางวงสุ่มห้วยเนียม	1	8	1	2	3
	2.บ้านคำแวง	1	5	1	2	3
	3.บ้านโคกสะอาด	1	5	1	2	3
	4.บ้านหนองแวง	1	5	1	2	3
	5.บ้านป่าไร่โนนม่วง	1	6	1	2	3

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ไชยพินัย	ขนาดกลาง (9)					
	1.บ้านคำแก้วโนนสามัคคี	1	10	1	3	4
	2.บ้านโนนสะแบงหนองสวรรค์	1	9	1	3	4
	3.บ้านท่าสวางทท่าลี่	1	7	1	3	4
	4.บ้านไทรงามโนนภูดิน	1	10	1	3	4
	5.สังวาลย์วิทย์ 1	1	15	1	3	4
	6.บ้านโคกกระแซฮีเหล็กน้อย	1	10	1	3	4
	7.บ้านโนนสวาง	1	13	1	3	4
	8.ชุมชนบ้านตุม	1		1	3	4
	9.บ้านนาเหวอโนนอุดม	1	17	1	3	4
ไชยพินัย	ขนาดใหญ่ (1)					
1.อนุบาลไชยพินัย	1	35	1	6	7	
ปากคาด	ขนาดเล็ก (3)					
	1.บ้านต้าย	1	3	1	2	3
	2.บ้านโสกบง	1	5	1	2	3
	3.บ้านดาลัยบังบด	1	7	1	2	3

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
อำเภอ	ขนาดกลาง (4)					
	1.บ้านนาแก้ง	1	18	1	3	4
	2.บ้านนาดง	1	12	1	3	4
	3.บ้านโนนเสถียร	1	9	1	3	4
	4.ชุมชนสมสนุก	1	10	1	3	4
เมืองบึงกาฬ	ขนาดเล็ก (9)					
	1. บ้านโนนสา	1	6	1	2	3
	2.บ้านโนนวังเหี่ยม	1	4	1	2	3
	3.บ้านโคกสี	1	6	1	2	3
	4.แก่งอาฮง	1	6	1	2	3
	5.บ้านห้วยเชื่อมใต้	1	6	1	2	3
	6.บ้านโคกสว่าง	1	8	1	2	3
	7.บ้านท่าไคร้	1	4	1	2	3
	8.บ้านแสนสำราญ	1	5	1	2	3
9.บ้านสะง้อ	1	4	1	2	3	

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
เมืองบึงกาฬ	ขนาดกลาง (10)					
	1. เล็ดสิน	1	11	1	3	4
	2. ชุมภูทอง	1	8	1	3	4
	3. บ้านนาคำ	1	12	1	3	4
	4. บ้านไร่สุขสันต์	1	6	1	3	4
	5. บ้านห้วยเชื่อมเหนือ	1	8	1	3	4
	6. บ้านนาต้อง	1	13	1	3	4
	7. บ้านหนองตอ	1	8	1	3	4
	8. บ้านทองสาย	1	11	1	3	4
	9. บ้านกำแพงเพชร	1	8	1	3	4
	10. บ้านบึงกาฬ	1	18	1	3	4
	ขนาดใหญ่ (3)					
	1. ชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์	1	22	1	6	7
2. บ้านโป่งเป็อย	1	19	1	6	7	
3. อนุบาลบึงกาฬวิศิษฐ์ อำนวยการศิลป์	1	45	1	6	7	

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
พรเจริญ	ขนาดเล็ก (3)					
	1.บ้านปรารธนาดี	1	5	1	2	3
	2.บ้านดงเสียด	1	9	1	2	3
	3.บ้านโนน	1	5	1	2	3
	ขนาดกลาง (5)					
	1.บ้านหนองผักแว่น	1	17	1	3	4
	2.บ้านนาค่านาใน	1	8	1	3	4
	3.บ้านท่าศรีชมชื่น	1	8	1	3	4
	4.บ้านใหม่ศรีชมภู	1	23	1	3	4
	5.บ้านโคกนิยม	1	9	1	3	4
	ขนาดใหญ่ (2)					
	1.ชุมชนบ้านโคกอุดม	1	25	1	6	7
	2.อนุบาลพรเจริญ	1	36	1	6	7

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
เซกา	ขนาดเล็ก (6)					
	1.บ้านโนนเหมือดแอ่	1	5	1	2	3
	2.บ้านห้วยเรือ	1	3	1	2	3
	3.บ้านทรัพย์วังทอง	1	5	1	2	3
	4.บ้านห้วยคอม	1	5	1	2	3
	5.บ้านท่ากกแดง	1	4	1	2	3
	6.บ้านหนองบัวแดง	1	5	1	2	3
	ขนาดกลาง (11)					
	1.ชุมชนบ้านซาง	1	29	1	3	4
	2.บ้านท่าสำราญ	1	10	1	3	4
	3.บ้านซ่อมกอก	1	10	1	3	4
	4.บ้านห้วยผักชะ	1	16	1	3	4
	5.บ้านนางัวสายปัญญา	1	20	1	3	4
	6.ชุมชนบ้านหนองหึ่ง	1	10	1	3	4
	7.บ้านท่ากกต้อง	1	9	1	3	4
	8.บ้านหัวแฮต	1	16	1	3	4
	9.บ้านท่าสะอาด	1	18	1	3	4
	10.บ้านปงไฮราษฎร์สามัคคี	1	22	1	3	4
	11.บ้านโสกก่ามนาตาไ้	1	11	1	3	4

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
เซกา	ขนาดใหญ่ (1)					
	1.อนุบาลเซกา	1	41	1	6	7
บึงโขงหลง	ขนาดเล็ก (3)					
	1.บ้านดงโพน	1	4	1	2	3
	2.บ้านท่าดอกคำ	1	4	1	2	3
	3.โนนสาสวรรค์	1	9	1	2	3
	ขนาดกลาง (4)					
	1.บ้านดงบัง	1	17	1	3	4
	2.บึงขงหลงวิทยา	1	23	1	3	4
	3.บ้านโลกโพธิ์โลกพอก	1	8	1	3	4
	4.บ้านนาขาม	1	12	1	3	4
	ขนาดใหญ่ (1)					
1.อนุบาลศาสนสิทธิ์อำนาจ	1	20	1	6	7	

ตาราง 4 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ศรีวิไล	ขนาดเล็ก (2)					
	1.บ้านชุมภูพรโสกก่าม	1	4	1	2	3
	2.บ้านโนนม่วง	1	5	1	2	3
	ขนาดกลาง (4)					
	1.บ้านห้วยลึก	1	18	1	3	4
	2.บ้านนาสะแบง	1	21	1	3	4
	3.บ้านนาสิงห์	1	16	1	3	4
4.บ้านนาแสง	1	18	1	3	4	
ศรีวิไล	ขนาดใหญ่ (1)					
	1.อนุบาลศรีวิไล	1	37	1	6	7
บึงคล้า	ขนาดเล็ก (2)					
	1.บ้านหนองเต็นท่า	1	5	1	2	3
	2.บ้านดอนแพง	1	4	1	2	3
	ขนาดกลาง (3)					
	1.บ้านท่าส้มโฮง	1	7	1	3	4
	2.บ้านขามเปี้ย	1	9	1	3	4
	รวมทั้งสิ้น	91	1,082	91	267	358

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามวิธีของ Rensis Likert Method ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 1 ฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็น Check List

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจำนวน 6 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)มีทั้งหมด60ข้อ โดยมีความหมายของระดับคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึงปัจจัยระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงปัจจัยระดับมาก
- 3 หมายถึงปัจจัยระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงปัจจัยระดับน้อย
- 1 หมายถึงปัจจัยระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจำนวน 6 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)มีทั้งหมด33ข้อ โดยมีความหมายของระดับคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึงระดับภาวะผู้นำครูมากที่สุด
- 4 หมายถึงระดับภาวะผู้นำครูมาก
- 3 หมายถึงระดับภาวะผู้นำครูปานกลาง
- 2 หมายถึงระดับภาวะผู้นำครูน้อย
- 1 หมายถึงระดับภาวะผู้นำครูน้อยที่สุด

วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการและกำหนดขั้นตอนวิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำครูภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างเครื่องมือสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วไปหาคุณภาพโดยดำเนินการดังนี้

4.1 นำสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการการบริหาร ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา(content validity) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยข้อคำถามมีดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบอาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3) นายวิชิต จิตจักร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4) ดร.วัฒนา ภูदानวดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

5) นายอรรถกร ชัยมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเชื่อมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ Try – out กับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อำเภอศรีวิไล อำเภอพรเจริญ และอำเภอเมืองบึงกาฬ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจาก 17 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2558 ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหารจำนวน 17 คน กลุ่มครูผู้สอนจำนวน 36 คน จำนวนทั้งสิ้น 53 ชุด

4.3 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation) โดยตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก มีดังนี้

1.1) ค่าอำนาจจำแนกด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครู มีค่าระหว่าง 0.391 – 0.847

1.2) ค่าอำนาจจำแนกด้านภาวะผู้นำครู มีค่าระหว่าง 0.673 – 0.851

2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น มีดังนี้

2.1) ค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครู มีค่าเท่ากับ 0.978

2.2) ค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำครู มีค่าเท่ากับ 0.983

5.จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปให้กลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม
3. รวบรวมแบบสอบถามคืนมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ดำเนินการจัดกระทำตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกไว้เฉพาะฉบับที่สมบูรณ์
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 การหาอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item – total correlation)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' salpha coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 “ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูและระดับภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน” ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51– 5.00 หมายถึง ระดับปัจจัย/ ระดับภาวะผู้นำครูมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับปัจจัย/ ระดับภาวะผู้นำครูมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51– 3.50 หมายถึง ระดับปัจจัย/ ระดับภาวะผู้นำครูปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51– 2.50 หมายถึง ระดับปัจจัย/ ระดับภาวะผู้นำครูน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับปัจจัย/ ระดับภาวะผู้นำครูน้อยที่สุด

3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 “ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูและระดับภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน” ใช้การวิเคราะห์ค่าที่ชนิดเป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 “ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน” ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

3.4 สมมติฐานข้อที่ 4 “ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูและระดับภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน” ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

3.5 สมมติฐานข้อที่ 5 “ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก” ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson’s product-moment correlation)

3.6 สมมติฐานข้อที่ 6 “ปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวมีอำนาจพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน” ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการยกระดับภาวะผู้นำครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยนำปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำครู นำมาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการให้แนวทาง และข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งจะได้นำเสนอต่อไป ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โซชา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.วัฒนา ภูตานวัฏ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
4. ดร.ณิชากร นิธิวุฒิกาศย์ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
5. นายอรรถกร ชัยมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยเข็มเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
6. นายอนุชิต จันทศิลา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสร้างคำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
7. นายวิทยา ทศมี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไร่สุขสันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

8. นางพิกุล ราษี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

9. นางปัทมา บุตรสาระ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยลึก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

10. ดร.ปณิตศา ไชยสี้อชา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร